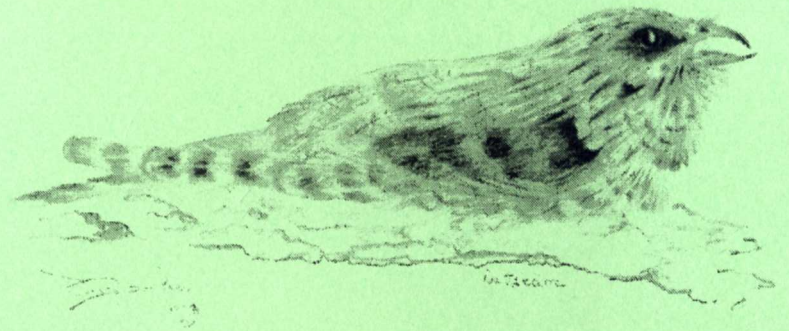

PANDÍON

2003:1 Årg. 19
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 19

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.swarre@swipnet.se

Vice ordf. Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Skr. Ulla Wallin,
Skolgatan 20, 718 31 FRÖVI
Tel. 0581-33179
wallin.u@telia.com

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Ulf Edvardsson, Mattias Rudenvall och Andreas Sandberg.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall, Norevägen 23 c
711 32 Lindesberg
Tel 0581 13004

mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 Lindesberg
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com eller
Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg, adress se ovan och

Adressändringar anmäler du till:
Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

[http:// birds.nu/ffk.htm](http://birds.nu/ffk.htm)

Omslaget: Viggo Hanssen - www.viggo.com

Vår

Nu har vintern dragit sig tillbaka och våren kommit. Fåglarna anländer fler och fler för var dag som går. Mycket sker nu ute i markerna, förutom att allt blir grönare så vaknar även djurlivet upp. Är man fågelskådare så finns det en hel del bestyr som man skall hinna med under våren. Holkar skall repareras för vårens gäster och vinterns fågelstugor skall tas ner och solrosfrönas skal skall räfsas upp. Våren är en kort tid då allt skall hinnas med inte bara skådnig utan även andra saker i t ex trädgården. Många känner nog av vårstressen mer eller mindre. Man får försöka koppla av och lägga lite arbete åt sidan och försöka ta till vara på de fina dagarna. Ta kikarna och åk ut i vårsolen och bara relaxa och njut av våra bevingade vänner.

Ugglor verkar det vara gott om, beror kanske på att det är mycket sork i år. Den vecka som vi hade räkning tillsammans med resten av Västmanlands fågelklubbar gav ett bra resultat om man jämför förra årets siffror. Andreas Sandberg var ansvarig för de västliga delarna av landskapet och kommer med en sammanställning längre fram i tidningen. Så håll utkik efter uggleungar längre fram i vår.

Läste i Expressen igår att 74 procent av alla småfågelarter har minskat under 90-talet. Dagens jordbruk med utdikningar och besprutningar verkar vara en stor bov i dramat, även EU:s jordbruksstöd till medlemsländernas bönder verkar ha varit sned under en lång tid. Många av de arter som hör odlingslandskapet till har minskat, såsom sånglärka och tofsvipa. Kanske måste stöden omfördelas så de som odlar ekologiskt och mer som man gjorde förr prioriteras vad gäller bidragen. Att få upp ögonen på våra makthavare är också viktigt så att de förstår att en mångfald i naturen är viktigt för oss och kommande generationer. I varje fall så är det viktigt att vi som skådare har ögonen öppna och bevakar fågellivet, och rapporterar det vi ser.

Vi har många utflykter i vår och andra inventeringar som alla är välkomna på. Kursen kör också vidare så det är bara att hänga med.

Ha en skön vår!

Ordföranden

Januariinventeringen 2003

Mattias Rudenvall

Det var den 19:e januariinventeringen i ordningen som genomfördes i år. Vädret var likt förra årets, med en kall inledning men sedan mildare i mitten av månaden. Liksom förra året var de vattenbundna arterna sparsamma och arter som saknades var bl. a. kanadagås, tjäder, berguv och tretåig hackspett.

Resultat

Totalt noterades 62 arter, vilket kan jämföras med förra årets 61. Bland de roligaste arterna kan nämnas tornfalk, fiskmå, gråspett, järnsparv, rödvingestrast och stare. Bland de arter som saknades finns tjäder, tretåig hackspett och berguv.

Tre-i-topp listan blev följande: Andreas Sandberg 52 arter, Mattias Rudenvall 51 arter och Sven-Olov Eriksson 50 arter.

Totalt inkom 18 st rapporter av följande: Sören Adolfsson (SAN), Marianne Andersson (MEA), Mats Andersson (MAN), Karin Bagge, Bosse Carlsson (BCN), Bosse Dahlström (BDM), Sven-Olov Eriksson (SOE), Ulf Granstedt (UGT), Ulf Jacobsson (UJN), Jan-Erik Malmstigen (JEM), Jan Myhlback (JMK), Tommy Oscarsson (TON), Mattias Rudenvall (MRL), Jan Timre, Lennart Uske (LU), Ulla Wallin (UWN), Per Zetterlund (PZD), Bengt Östlund (BÖD).

Dessutom har observationer inhämtas från klubbens hemsida med följande signaturer: Jerry Andersson (JAN), Jo-

han Andersson (JOA), Per Andersson (PEA), Anders Forsell (AFL), Erik "Plur" Jansson (EJN), Sven Larsson (SLA), Andreas Sandberg (ASG), Lennart Sandberg (LSG).

Väder

Det kalla vädret från december fortsatte och första veckan låg temperaturen omkring minus 20 grader och som kallast minus 26 grader! P.g.a. kylan frös snabbt alla vattendrag och andfågarna var sparsamma. Något mildare blev det ett par dagar kring den 7:e och sedan var det varierande temperaturer mellan -5 och -15 grader. Den 14:e blev det åter mildare med flera plusgrader och i samband med mildvädret ökade blåsten, vilket medförde att snön snabbt försvann. I princip ren barmark den 18:e! Mildvädret höll i sig till den sista veckan då det återigen blev något kyligare.

Artlista

Sångsvan

Fåtalig under månaden p.g.a. av det kalla vädret. Enstaka ex sågs fram till den 11.1 vid de klassiska lokalerna Arbogaån/Ringaby samt Storströmmen (flera obsar). 7 ex str Bengtesfall 4.1 (PZD), 2 ex Kärrboda 11.1 (UWN).

Gräsand

Större flockar sedda som vanligt kring Storbron/Oppboga samt Bottenån, Lindesberg. Som mest sågs 130 ex resp. 120 ex vid dessa lokaler. Även mindre

flockar sågs vid Frövibro och i Arbogaån längre ner mot Sjömosjön.

Knipa

Större flock var 22 ex Storströmmen 7.1 (JEM).

Storskrake

Sågs sparsamt i de få öppna vattendragen, främst i Arbogaån kring Oppboga samt Frövifors. Som mest sågs 11 ex Frövifors den 1.1 (JAN).

Havsörn

Flera observationer i södra kommundelen från Rynninge och nedströms Arbogaån till Sjömosjön/Nederby. Åtminstone två gamla och en subad fågel sågs tillfälligt i området under hela månaden (flera obsar). Dessutom sågs 1 ex Lindesberg den 4:e (Håkan Lavebratt) samt 1 ex str Hinseberg, Frövi 5.1 (MRL).

Fjällvråk

Sedd hela månaden i Nederby-området med som mest 3 ex den 4.1 (ASG). Dessutom 1 ex Fellingsbro 3.1 (UJN), 1 ex Vesslingby 3.1 (SLA), 2 ex Rynninge-området 5.1 (MRL), 1 ex Gillbergagärdet 5.1 (BDM) och 1 ex hittades även död samma lokal den 10.1 (BDM), 1 ex Fellingsbro k:a 29.1 (SOE).

Ormvråk

Enstaka ex sågs tillfälligt under månaden kring Nederby samt Gillberga/Rynninge (flera obsar). Dessutom 1 ex Skogsmossen/Kägla (AFL), 1 ex Frövifors 1-6.1 (JOA, PEA m.fl.), 1 ex Fellingsbro K:a 5.1 (MRL), 1 ex str Frövi 5.1 (JEM), 1 ex Ängsgården/V. Bohr 9.1 (ASG, LJN), 1 ex Avdala 13.1 (JEM), 1 ex Rya 11.1 (SAN) och 25.1 (TON), 1 ex Köttsjön 27.1 (AUR), 1 ex Borvalla/N Vedevåg 29.1 (JEM).

Kungsörn

En 2k fågel sågs till och från mellan Rynninge och Nederby 2-29.1 (flera obsar). 1 ex Sjömosjön 4.1 (ASG), ev samma fågel., 1 ex Fornaboda 11.1 (PZD).

Tornfalk

1 honfärgad sågs vid Hälla, Västvalla den 7.1 (ASG) och sågs även den 11.1 vid Nederby (MRL m.fl.) samt vid Västvalla 29.1 (SOE, TON). Även 1 hane sågs vid Nederby 26.1 (UWN).

Orre

17 hanar Fänsäter 11.1 (TON, BCN) samt 12 ex Oppåsen 12.1 (MRL).

Fiskmå

1 ex str O Sjömosjön 24.1 (UJN). 4:e januarifyndet i kommunen, senast var 1993.

Sparvuggla

1 rop Stråssa 16.1 (SOE, UWN) samt 1 rop Storströmmen 31.1 (ASG).

Pärluggla

1 rop Älgåsvägen 7.1 (MRL) samt 16.1 (SOE, UWN), 1 rop Gubbmossvägen 16.1 (SOE, UWN), 1 rop Liljendal, Ramsberg 28.1 (JMK).

Kattuggla

1 rop Ö Vasselhyttan 13.1 (MEA), 1 rop Marielund/Gusselby 19.1 samt 31.1 (JKG), 2 rop Brogtorpssjön/Frövifors 27.1 (PEA, JOA), 1 rop Kyrkberget/Lindesberg 27-28.1 (MAN m.fl.), 1 rop Liljendal, Ramsberg (JMK), 1 rop Boängen/Frövi 29.1 (SOE m.fl.), 1 rop Skogsmossen/Kägla 31.1 (AFL).

Mindre hackspett

1 hane Sköldberga gård, Österhammarssjön 1.1 (Jan Timre), 1 hona Fol-

kets hus/Guldsmedshyttan 1.1 (Margaretha Ahlm), 1 hane N Albäcksån 9.1 (ASG).

Gråspett
1 ex Frövifors 4.1 (JOA, PEA, JEM).

Sidensvans
Större flockar under månaden var 400 ex Lindesberg 1.1 (ASG), 300 ex Fellingsbro 11.1 (JAN), 185 ex Frövi 9.1 (UWN).

Strömstare
Rapporterad under månaden från de klassiska lokalerna Storbron, Oppboga, Frövibro, Frövifors, Nyhammar, Vassbron och Övre Bohr (flera obsar). Dessutom 1 ex dammen, Ö Vasselhyttan 3.1 (MEA) och 1 ex Dalkarshyttan, Lindesberg 6.1 (MAN) och 8.1 (PZD).

Gärdsmyg
1 ex Kyrkberget, Lindesberg 3.1 (JMK) och 1 ex skall ha setts till och från vid Nedre dammen, Frövifors under månaden.

Järnsparv
1 ex Skomakargatan, Frövi 2-29.1 (JEM m.fl.).

Rödhake
1 ex Skomakargatan, Frövi 2-29.1 (JEM m.fl.).

Björktrast
Uppträdde ganska talrikt, bl.a. 200 ex Lindesberg (MRL, TON) och 200 ex Fellingsbro (UJN)

Rödvingetrast
1 ex Sörängarna 17.1 (JEM) och 2 ex Frövidalsgatan 28.1 (EJN).

Varfågel
Sedd med ett ex vid följande lokaler: Erikslund 2 km O Frövi 1.1 (JEM), S Österhammarssjön 3.1 (SLA), Köttsjön 4.1 (AUR), Hagaberg 11.1 (JAN m.fl.), Västvalla och Nederby 11-18.1 (ASG m.fl.), Sällingegårderna 15.1 (MRL), Blixterboda 29.1 (SOE), Storbron 29.12 (ASG) och Sjömosjön 29.1 (ASG).

Stare
1 ex Sörängarna 19.1 (MRL).

Bofink
Få rapporter. Enstaka ex sedda hela månaden vid Skomakargatan, Frövi med som mest 5 ex 1.1 och 7.1 (JEM). Även 1 hane + 2 honor Banvägen, Lindesberg hela månaden (MEA). Fåglarna vid Banvägen hade alla tre skador (sjukdom?) på fot och ben.

Bergfink
Endast en obs! 1 ex Hagabergsliden, Lindesberg 1.1 (PZD).

Steglits
Flockar sedda i både Frövi och Lindesberg, som mest 12 ex Järnvägsgatan, Frövi 2.1 (JEM) och 10 ex Frövifors 25.1 (UWN), samt vid Odonvägen, Lindesberg hela månaden med som mest 18 ex den 2.1 (TON). Även sedd Banvägen, Lindesberg hela månaden med som mest 5 ex (MEA). Dessutom sedd med 6 ex Medinge 1.1 (JEM), 1 ex Västvalla 7.1 (UJN), 2 ex Marielund, Gusselby 19.1 (JMK), 10 ex Storbron, Frötuna 29.1 (TON).

Grönsiska och Gråsiska
Båda arterna uppträdde ganska talrikt under månaden. Grönsiskor sågs på flera lokaler i hundraflockar, medan gråsiskorna var lite fåtaligare.

Snösiska
1 ad Resta, Ramsberg 5.1 (TON) och 2 ex N Albäcksån 11.1 (ASG, LSG).

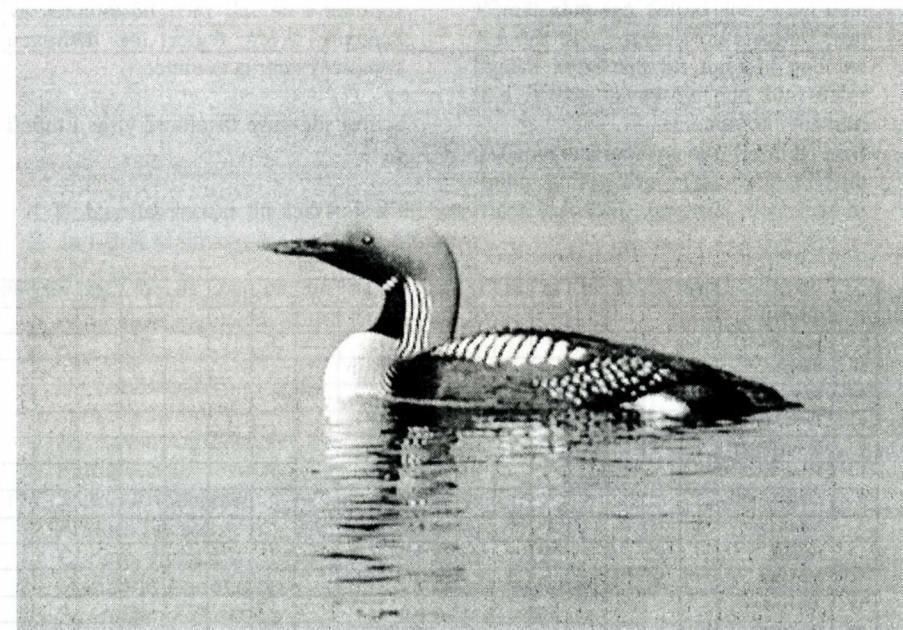
"Brunsiska" (*cabaret*)
Sedd med 2 ex Hedvägen, Frövi 6.1 (JOA), 1 ex Västvalla 12.1 (SOE, UWN), 1 ex Skomakargatan, Frövi 15.1 och 2 ex 28.1 (JEM).

Mindre korsnäbb
Ingen direkt invasion, men ändå talrika- re än förra året. Enstaka ex rapporteras främst från södra kommundelen. Dock inga större flockar.

Större korsnäbb
1 ex Harsberget/Råsvälen 5.1 (ASG, LSG).

Tallbit
2-3 ex Björkhagaskolan, Lindesberg 2.1 (MRL) samt 1 hona 11.1, vid Meritor, Lindesberg 30 ex 2.1 (TON), 11 ex 3.1 (JOA), 9 ex 4.1 (SOE) och 4 ex 11.1 (JMK), 3 ex Näsbygatan, Frövi 4.1 (UWN m.fl.), vid Lasarettet, Lindesberg 18 ex 10.1 (JMK), 8 ex 12.1 (ASG, LSG) och en honf 22.1 (JMK),

Stenknäck
Sedd med enstaka ex i Frövi, Lindesberg och Fellingsbro. Större ansamlingar var 5 ex Kyrkberget, Lindesberg 28.1 (JMK) samt 4 ex Rådmansgatan, Lindesberg 11.1 (ASG, LSG).

Storlom. Foto Andreas Sandberg.

Fågelbordstävling vintern 2002-2003

Av Tommy Oscarsson

Årets tävling lockade 17 deltagare som lämnade in 18 fågelbord. Det är de högsta siffrorna sen starten 2000. Totalt räknades 37 arter in vilket också det är den högsta siffran sen tävlingen började. Vinnare av årets tävling med 26 arter blev klubbens kassör

Bosse Dahlström grattis!! Arter som noterades vid samtliga bord var blåmes, talgoxe, skata och grönfink. Sidensvans och björktrast som föregående år nästan lyste med sin frånvaro, var med på många bord i år. Däremot var det sämre med berg- och bofink om man jämför med tidigare år. Vinterns alla rönnbär har nog bidragit till den stora mängd sidensvans och björktrast som vi haft runt om i kommunen.

Som ett urval från artlistan kan nämnas: duvhök, sparvuggla, gröngöling, mindre hackspett, järnsparv, rödhake, stjärt-

mes, steglits, mindre korsnäbb samt stenknäck.

Inför nästa års tävling är tanken att ett protokoll skall tas fram. Med ett protokoll för i kryssning av de vanligare arterna och totalsummor månadsvis för te x invasionsarter, hoppas jag att man skall kunna få en större överblick på förekomsten av de arter som finns här vintertid. Samtidigt är det kanske lättare för många att ha ett färdigt papper med en artlista som bara är att kryssa i när man ser något nytt vid matningen. Detta kommer i så fall med höstnumret av Pandion. Även regler för tävlingen kommer i samma nummer.

Siffror för varje fågelbord visas i tabell 1.

Ett stort tack till er som var med.

	Arter	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16	B17	B18
1	Gräsand							1											
2	Sparvhök	1		1	1	1		1					1			1			
3	Duvhök								1										
4	Sparvuggla												1						
5	Tamduva	1	1	1	1	1	1				1	1		1			1	1	
6	Gröngöling	1																	
7	M.Hackspett												1						
8	St.Hackspett	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1			1
9	Sidensvans	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1			1		
10	Koltrast	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1		
11	Björktrast	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1						
12	Järnsparv		1																
13	Rödhake		1																
14	Entlita	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1			
15	Talltita				1								1			1	1		
16	Svartmes	1	1	1	1	1	1	1				1			1	1			

	Arter	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16	B17	B18
17	Blåmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Talgoxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	Stjärtmes							1											
20	Nötväcka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1
21	Trädkrypare		1			1	1	1											
22	Nötskrika	1	1		1			1					1	1		1	1		
23	Skata	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Kaja	1		1	1	1	1		1		1	1		1			1	1	1
25	Kråka	1	1	1	1	1	1	1	1		1				1				1
26	Gråsparv	1		1					1		1	1							1
27	Pilfink	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1	
28	Bofink	1	1	1	1		1		1	1									
29	Bergfink	1	1	1	1	1				1				1					
30	Grönfink	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31	Steglits				1		1			1				1					
32	Grönsiska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1		1	1	
	Brunnsiska		1																
33	Gräsiska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1		
34	Mindre korsnäbb	1																	
35	Dornherre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1			1
36	Stenknäck		1	1															
37	Gulspurv	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1			1
	Totalt	26	25	24	23	23	22	20	20	18	18	18	16	16	15	14	13	12	7

Fågelbord

1. Bosse Dahlström 26 arter
2. Jan-Erik Malmstigen 25 arter
3. Ulf Jacobsson 24 arter
4. Tommy Oscarsson 23 arter
5. Mats Andersson 23 arter
6. Per Andersson 22 arter
7. Ulf Granstedt 20 arter (sommarstuga)
8. Jan Gryth 20 arter
9. Marianne Andersson 18 arter
10. Mona Wallin 18 arter
11. Johan Andersson 18 arter
12. Anders Forsell 16 arter
13. Christer Eriksson 16 arter
14. Marianne Andersson 15 arter (sommarstuga)
15. Sven-Olof Eriksson 14 arter
16. Bosse Karlsson 13 arter
17. Kjell Mattsson 12 arter
18. Ulla Wallin 7 arter

Vårfåglarnas ankomsttider 2002

Jan-Erik Malmstigen

Antalet inlämnade fenologilistor blir för varje år allt färre, i år endast fyra till antalet. Ett stort tack riktas till Jan & Gun Gryth, Sören Adolfsson, Christer Eriksson samt Tommy Oscarsson. Jag tycker det är synd att klubbens medlemmar inte längre tycker det är värt att fylla i och skicka dessa listor. Förvisso presenteras ankomsttiderna på klubbens hemsida men märk att det datum som visas här för vissa arter kan vara en extremt tidigt observation som inte säger något om när huvudmassan av fåglarna anlände till kommunen. På fenologilistan efterfrågas dessutom datum för sistaobs. Kunskapen om många fåglars bortflyttning på hösten i vår kommun är mycket bristfällig och därför är det ett stort framtida önskemål att så många som möjligt gör sådana noteringar och på så sätt "drar sitt strå till stacken".

Den fullständiga fenologilistan hittar du på denna webadress:

http://birds.nu/ffk6_02.htm

Stare (Ervallaängarna) 11.2
 Grågås (Sjömosjön) 16.2
 Sädgås (Sjömosjön) 16.2
 Sånglärka (Nederby) 19.2
 Ringduva (Sällingegärdet) 23.2
 Tofsvipa (Nederby) 6.3
 Trana (Ervallaängarna) 10.3
 Kricka (Västvalla) 10.3
 Skogssnäppa (Sjömosjön) 10.3
 Rödhake (Sjömosjön) 12.3
 Sävsparv (Sjömosjön) 16.3
 Enkelbeckasin (Ervallaängarna) 18.3
 Ängspioplärka (Sällingesjön) 21.3
 Järnsparv (Frövi) 24.3
 Skrattnås (St Lindessjön) 25.3
 Skäggdopping (Hagaberg) 27.3
 Storspov (Ervallaängarna) 29.3
 Sädesärta (Sjömosjön) 30.3
 Fiskgjuse (Sjömosjön) 30.3
 Brun kärnhök (Sjömosjön) 31.3
 Stenskvätta (Österhammarssjön) 3.4
 Drillsnäppa (Morskogassjön) 12.4
 Ladusvala (Hagaberg) 17.4
 Trädpiplärka (Gransjön) 19.4
 Lövsångare (Hagaberg) 23.4
 Fisktärna (Väringen) 24.4
 Buskskvätta (Österhammarssjön) 1.5
 Rödstart (Österhammar) 1.5
 Hussvala (Hagaberg mfl. platser) 1.5
 Brushane (Österhammarssjön) 1.5
 Gök (Abborrtjärnen) 6.5
 Näktergal (Ö Bohr) 9.5
 Grå flugsnappare (Hagaberg) 14.5
 Tornseglare (Sällingesjön) 14.5
 Rosenfink (Albäcksån) 16.5
 Trädgårdssångare (Lindesberg) 20.5

Frövi fågelklubb Vinterrally!

Sven Olof Eriksson

Tycker inte det är så länge sedan vi körde förra årets vinterrally. Ett år går så fort. Även i år hade vi vinterväder med minus tio grader, lätt snöfall som upphörde under dagen. Sedan minus en grad med tilltagande vind.

De olika lagen har olika strategier, en del far runt i hela kommunen med bil, andra tar en riktig promenad och kollar upp fågelborden som är väl serverade under vintern. Roligt att så många ser stor glädje i att mata fåglarna under vintern. En koll över Västvalla och Nederby hör till, för där brukar en del rovfåglar ha sitt vinter-kvarter.

Dagen avslutades som sig bör vid pizzerian Glamour, där de sju lagen (sexton personer), redogjorde för sina fynd under intagandet av en god pizza. Vi ses om ett år igen!

Kommenterande artlista:

Sångsvan: 1 ex Arbogaån/Ringaby, 2 ex

Storströmmen.

Ormvråk: 5 fynd vid Västvalla, Rynninge, Storbron, Oppboga och Frövi.

Fjällvråk: 1 ex Nederby.

Kungsörn: 1 ex 2k Nederby.

Tornfalk: 1 ex Hälla/Fellingsbro.

Orre: 17 hannar Fänsäter.

Sidensvans: 30 ex Fellingsbro.

Järnsparv: 1 ex Skomakargatn/Frövi.

Rödhake: 1 ex Skomakargatn/Frövi.

Bofink: 3 ex Skomakargatn/Frövi.

Varfågel: 1 ex Hagaberg/Frövi, 1 ex Väst-valla.

Steglits: 5 ex båthamnen/Frövi, 5 ex Norrtorpsgatan/Frövi och 10 ex Odonvågen/Lindesberg.

Snösiska: 2 ex Källbäcken/Albäcksån.

Stenknäck: 2 ex Norrtorpsgatan/Frövi, 1 ex Fellingsbro och 4 ex Rådmangatan/Lindesberg.

Tallbit: 8 ex Lasarettet/Lindesberg, 4 ex Meritor/Lindesberg och 1 ex Björkhaga-skolan/Lindesberg.

Frövi fågelklubb Vinterrally!

Art	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	lag 1	lag 2	lag 3	lag 4	lag 5	lag 6	lag 7
1 Häger							1									
2 Knölsvan					1											
3 Sångsvan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
4 Grågås						1										
5 Kanadagås				1	1		1	1								
6 Prutgås							1									
7 Gråsand	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8 Vigg	1						1									
9 Bergand								1								
10 Knipa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11 Storskrake	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12 Havsörn						1	1									
13 Blå kärnhök	1				1											
14 Duvhök						1	1	1	1	1		1				1
15 Sparvhök	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
16 Ormvråk					1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1
17 Fjällvråk					1		1	1	1	1	1	1	1	1		1
18 Kungsörn	1			1	1	1		1	1	1			1		1	
19 Tornfalk						1		1	1	1		1	1		1	1
20 Orre			1					1	1					1		
21 Tjäder	1	1	1				1									
22 Fasan		1		1	1	1	1		1	1	1	1	1		1	
23 Gråtrut							1									
24 Tamduva							1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25 Hökuggla			1													
26 Sparvuggla							1	1								
27 Kattuggla								1								
28 Gråspett								1								
29 Gröngöling			1	1	1	1	1	1	1	1			1			
30 Spillkråka	1	1	1		1	1	1									
31 Större hackspett	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32 Mindre hackspett			1				1									
33 Sidensvans		1		1	1		1		1	1	1	1	1	1	1	1
34 Strömstare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1
35 Gärdsmyg		1		1	1	1	1	1								
36 Järnsparv					1		1								1	
37 Rödhake							1		1	1		1	1	1	1	
38 Koltrast	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39 Björktrast	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40 Rödvingetrast		1														
41 Dubbelltrast							1									
42 Svarthätta							1									
43 Kungsfågel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	
44 Stjärtmes		1	1	1	1		1									
45 Entita	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
46 Talltita	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
47 Tofsmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
48 Svartmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
49 Blåmes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Art	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	lag 1	lag 2	lag 3	lag 4	lag 5	lag 6	lag 7
50 Talgoxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
51 Nötväcka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
52 Trädkrypare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
53 Varfågel	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1				1
54 Nötskråka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
55 Skata	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
56 Nötkråka	1															
57 Kaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
58 Råka							1									
59 Kråka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60 Korp	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
61 Stare					1											
62 Gråsparv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
63 Pilfink	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
64 Bofink	1		1		1		1	1	1			1			1	
65 Bergfink	1	1				1	1	1	1							
66 Grönfink	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
67 Steglits		1	1	1	1				1	1	1	1	1	1		
68 Grönsiska		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
69 Vinterhämppling						1										
70 Gråsiska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
71 Snösiska		1							1	1		1				
72 M. korsnäbb						1	1				1	1	1	1	1	1
73 S. korsnäbb						1										
74 Tallbit						1				1		1		1		
75 Domherre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
76 Stenknäck			1	1				1		1	1	1	1	1		
77 Gulsparv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
78 Sävspärv						1										
Totalsummor.	39	43	41	41	52	43	57	48	48	41	35	44	40	36	38	31

78 arter sammanlagt för åren 1995-2003

Lagens sammansättning:

Lag 1. Sven-Olof Eriksson, Per Andersson och Johan Andersson.

Lag 2. Ulla Wallin, Inga-Britt Ericsson och Hans Nilsson.

Lag 3. Andreas och Lennart Sandberg.

Lag 4. Mattias Rudenvall.

Lag 5. Bo Karlsson, Anders Forsell och Tommy Oscarsson.

Lag 6. Jan-Erik Malmstigen och Anders Hjerling.

Lag 7. Jerry Andersson och Margith.

Backsvala - riksinventeringsart 2003

Jan-Erik Malmstigen

Någon omfattande rikstäckande inventering av backsvalan har tidigare aldrig ägt rum i Sverige. I år är dock backsvalan utsedd till riksinventeringsart inom ramen för SOF:s riksinventeringar. Vi har idag en mycket vag uppfattning om backsvalans status i Sverige. "Svensk Fågelatlas" (1999) antar till exempel att den svenska populationen av backsvala uppgår till 100 000 - 200 000 par men påpekar samtidigt att denna uppgift är mycket osäker.

Genom lokala inventeringar har man kunnat konstatera att en betydande tillbakagång har ägt rum i södra och mellersta Sverige från 1960-talet och framåt. Eftersom backsvalan främst häckar i grus- och sandtag beror tillbakagången framför allt på att lämpliga häckningsplatser försvunnit i takt med att grustäkter avslutats och försvunnit till förmån för bergtäkter. Andra orsaker till denna minskning kan vara mänsklig störning och faktorer som har med flyttning och övervintring att göra.

Backsvalan förekommer tämligen allmänt i nästan hela landet, även upp i fjällbjörkskogen. Främst häckar den som sagt i kolonier i grustag samt sand-

och lerbrinkar. I mindre omfattning häckar den även i högar av jord eller sand, under stenblock etc. (SOF. 2002. *Sveriges fåglar*, 3:e uppl. Stockholm).

Den regionala rapportkommittén i Västmanland uppskattar den totala populationen i landskapet till ca 3 300 par (SOF. 2002. *Sveriges fåglar*, 3:e uppl. Stockholm). Från Lindesbergs kommun finns två tidigare inventeringar. Den senaste gjordes 1988, då funnen på fem lokaler (242 bohål) vilket kan jämföras med tio lokaler 1981 (750 bohål), d.v.s. en minskning med nästan 60% (Malmstigen 1988).

I tabell 1 listas samtliga kända lokaler av backsvala som rapporterats från kommunen åren 1976-2002. I dagsläget är endast tre lokaler kända som aktiva. Ryaheden, Vasselhyttan samt Ölsjön. Av miljöinspektör Bo Ståhl i Lindesberg har jag dock fått kartunderlag över aktuella husbehovstäkter, täkter som är nya för oss och därför inte heller kontrollerade. Dessa täkter kommer därför att följas upp. Det är dock viktigt att alla som känner till eller upptäcker fynd av backsvala under häckningstid rapporterar samtliga fynd.

Riktlinjer för inventeringen:

1. Inventeringen genomförs under häckningstid, vid minst två tillfällen under månaderna juni-juli. Antalet bohål räknas vid respektive tillfälle. Ett bra mått på antalet bebodda bohål får man i häckningssäsongens slutskede, då dessa bohål har tydligt slitage i underkanten.

Ange tydligt:

a/ det totala antalet hål

b/ det antal hål som bedöms som bebodda.

2. Lokalbeskrivningen bör innehålla uppgifter om huruvida boplatsen är en naturlig brant (exempelvis strandbrink) eller om den utgörs av en täkt (grustäkt, tillfälliga jordupplag, sågspånshögar etc.)

3. Notera samtidigt eventuella hot eller störningar mot boplatsen. Har tükten lagt igen och återställt?

4. Håll också ögonen öppna efter andra "tükter" som exempelvis mindre strandpipare, trädlärka, biätare och berguv.

5. Resultatet av inventeringen skickas in snarast möjligt, dock senast sista september till undertecknad. Samordnare i landskapet är Markus Rehnberg i Västerås.

Du kan även välja att rapportera direkt via SOF:s internetbaserade rapportsystem "Svalan". Så här gör du då:

1. Gå in på <http://svalan.environ.se/rappsys/index.htm>
2. Klicka på rapportera.
3. Välj lokal. Om lokalen inte tidigare finns registrerad kan du gå in på fliken "egen fyndplats".
4. Gå in under fliken "syfte". Välj sedan "backsvalainventering" från en rullmeny.
5. Klicka på fliken "rapportera" och fyll i din observation.

Jan-Erik Malmstigen

Skomakargatan 6

S-718 33 FRÖVI, SWEDEN

E-post: malmstigen@swipnet.se

Litteratur:

Malmstigen, J-E. 1988. Backsvalan i Lindesbergs kommun. Pandion 4:72-75.

